

**Nader onderzoek grote
vos en
alpenwatersalamander**
Zuidpoort Terheijl Noordenveld

Antea Group

Understanding today.
Improving tomorrow.

projectnummer 0436453.100
revisie 0A
4 september 2023

Nader onderzoek grote vos en alpenwatersalamander

Zuidpoort Terheijl Noordenveld

projectnummer 0436453.100
documentnummer 436453-NO-01
revisie 00
4 september 2023

Auteurs

A. Wiersma

Opdrachtgever

Zuidersma Fourages Holding B.V.
Terheijlsterweg 51
9311 TA Nieuw-Roden

Gecontroleerd

P. de Hoop

Antea Group is aangesloten bij het Netwerk Groene Bureaus

De informatie in voorliggende rapportage is (deels) afkomstig uit de NDFF en mag niet zonder toestemming van BIJ12 worden verstrekt aan derden of op enige andere wijze openbaar gemaakt worden.

datum	beschrijving	vrijgave
4 september 2023	Definitief	S. Hammink

Inhoudsopgave

Inhoud

1.	Inleiding	4
1.1	Aanleiding	4
1.2	Doel	6
1.3	Leeswijzer	6
2.	Methodiek	7
3.	Resultaten	9
4.	Conclusies en aanbevelingen	11
5.	Bronnen	12

1. Inleiding

1.1 Aanleiding

Door Antea Group is in februari 2019 een natuurtoets soortbescherming opgesteld ten behoeve van de herontwikkeling van een gebied ter hoogte van de Zuidpoort in Terheijl (projectnr. 0436453.100).

Verder is in 2019 nader onderzoek uitgevoerd naar aanwezigheid van vleermuizen, steenmarter, hazelworm en jaarrond beschermde nesten en vleermuizen.

Het betreft de volgende onderzoeken:

- Antea Group, nader onderzoek vleermuizen Terheijl, 20 augustus 2020. Projectnummer 043653.100
- Antea Group nader onderzoeken Terheijl, steenmarter, hazelworm en jaarrond beschermde nesten, 22 augustus 2019. Projectnummer 0436453.100

Hieruit is naar voren gekomen, dat in het plangebied jaarrond beschermde nesten van huismus, ooievaar en kerkuil aanwezig zijn. Daarnaast zijn er verblijfplaatsen van de gewone en ruigte dwergvleermuis aanwezig. Ook is er een vliegroute aanwezig in het plangebied.

In december 2022 is een actualisatie van de natuurtoets uitgevoerd, gezien de verstreken tijdsduur vanaf het opstellen van de natuurtoets. Hieruit is naar voren gekomen dat nader onderzoek benodigd is naar de alpenwatersalamander en grote vos in het plangebied. Dit vanwege data uit de NDFF, waaruit blijkt, dat er recente waarnemingen (vanaf medio 2019) van deze soorten in de omgeving van het plangebied zijn gedaan.

In voorliggend rapport worden de resultaten van het nader onderzoek naar de grote vos en alpenwatersalamander beschreven.

1.2 Planvoornemen

Het plan voorziet in 37 woningen, waaronder de bestaande bedrijfswoning van de foeragehandel die een reguliere woonbestemming krijgt.

Het plangebied en planvoornemen is weergegeven in figuur 1.1 en 1.2.

Figuur 1.1: Plangebied (rood omkaderd). Bron achtergrond: ESRI luchtfoto, 2020.

Figuur 1.2: Voorgenomen herontwikkeling van het plangebied met de nieuwe woningen.

1.3 Doel

Het doel van voorliggend nader onderzoek is het vaststellen of de beschermde alpenwatersalamander en grote vos in de omgeving van het plangebied aanwezig zijn en wat de eventuele vervolgstappen zijn in relatie tot de werkzaamheden.

1.4 Leeswijzer

In hoofdstuk 2 wordt de gehanteerde methodiek voor dit onderzoek beschreven. In hoofdstuk 3 volgen de resultaten en in hoofdstuk 4 worden de conclusies en aanbevelingen behandeld.

2. Methodiek

Het onderzoek naar alpenwatersalamander is uitgevoerd conform de richtlijnen uit het soorteninventarisatieprotocol van het Netwerk Groene Bureaus (2017). Voor nader onderzoek naar grote vos is geen standaard protocol beschikbaar. Het benodigde onderzoek hiernaar is bepaald aan de hand van soortinformatie van de Vlinderstichting. Hieronder wordt een soortbeschrijving van beide soorten gegeven en worden de onderzoeksmethodieken toegelicht.

Alpenwatersalamander

De Alpenwatersalamander is niet kieskeurig wat betreft zijn voortplantingsbiotoop. In het voorjaar is hij in allerlei typen water te vinden, zolang het niet snelstromend of rijk aan vis is. Alpenwatersalamanders overwinteren voornamelijk op het land. Er zijn ook waarnemingen van kleine aantallen dieren die de hele winter in het water verblijven. Het zwaartepunt van de verspreiding van de Alpenwatersalamander ligt in Noord-Brabant en Limburg. Buiten beide genoemde provincies is de soort bekend van Zeeuws-Vlaanderen, het Rijk van Nijmegen en Drenthe. Hij heeft een voorkeur voor zandige leemgronden, waar hij voorkomt in beboste gebieden (loofbos) of kleinschalige landschappen met heggen en struwelen (RAVON, 2023).

Grote vos

De grote vos komt voor in vochtige, open bossen, bosranden, boomgaarden en andere plekken met grote vrijstaande bomen.

De vlinders zijn vooral te vinden op warme, zonnige, open maar beschutte plaatsen. Ook moeten er geschikte plaatsen zijn om te overwinteren, zoals holle bomen of stapels hout (Vlinderstichting, 2023).

Er is tussen maart en augustus tweemaal geschept in potentieel voortplantingswater van de alpenwatersalamander binnen het plangebied. Aanvullend zijn enkele materialen (zoals stenen en boomstronken) omgekeerd om te kijken of zich exemplaren eronder schuilhouden.

Tijdens de hoofdvliegtijd van de grote vos (tussen juni en september) zijn twee veldbezoeken uitgevoerd waarbij is gekeken naar aanwezige imago's in het plangebied. Dit is gedaan bij gunstige weersomstandigheden:

- Tussen 10:00 en 17:00;
- Als er minder dan 50% bewolking is bij een temperatuur van 13 tot 17 °C. Wanneer de temperatuur hoger is dan 17 °C, kan er ook met een bewolking van boven de 50% geteld worden.
- Bij een windkracht van 5 Beaufort of lager;
- Bij droog weer.

In tabel 2.1 zijn de bezoekgegevens beschreven.

Tabel 2.1 Afgelegde bezoeken ten behoeve van nader onderzoek

Datum + tijdstip	Soorten	Uitgevoerd door	Omstandigheden
22 juni 2023 14:00 - 16:30	Alpenwatersalamander en grote vos	Arjan Wiersma	Half tot geheel bewolkt, 25 °C en, 3 Bft.
20 juli 2023 12:30 - 15:30	Alpenwatersalamander en grote vos	Arjan Wiersma	Geheel bewolkt, 19 °C en, 4 Bft.

In figuur 2.1 is een impressie van de (omgeving van) het onderzoeksgebied weergegeven.

Figuur 2.1: Impressie van de omgeving van het onderzoeksgebied.

3. Resultaten

In onderstaande tabel zijn de resultaten van het nader onderzoek beschreven. Er zijn geen alpenwatersalamanders of grote vossen waargenomen in de omgeving van het plangebied. Wel zijn enkele andere soorten amfibieën en dagvlinders aangetroffen welke niet zijn beschermd en vrijgesteld in het kader van de Wet natuurbescherming.

Tabel 3.1 Afgelegde bezoeken nader onderzoek met waarnemingen

Datum + tijdstip	Waarnemingen alpenwatersalamander en grote vos	Andere waarnemingen
22 juni 2023 13:30 - 16:30	Geen	Kleine watersalamander, bastaardkikker (adulten), bruine kikker, bruin zandoogje, kleine vos, bont zandoogje, klein geaderd witje en atalanta.
20 juli 2023 12:30 -15:30	Geen	Kleine watersalamander, bastaardkikker (adulten en larven), bruin zandoogje, kleine vos, atalanta, zwartsprietdikkopje, icarusblauwtje, kleine vuurvliinder en klein geaderd witje.

Enkele foto's van de aangetroffen (niet wettelijk beschermde) soorten zijn weergegeven in figuur 3.1.

Figuur 3.1: Impressie van vrijgestelde soorten amfibieën en dagvlinders in het plangebied. 1: kleine watersalamander, 2: larve groene kikker, 3: imago bont zandoogje en 4: imago icarusblauwtje

4. Conclusies en aanbevelingen

Tijdens het nader onderzoek zijn geen grote vossen of alpenwatersalamanders aangetroffen. Het plangebied en de omgeving maken dus geen deel uit van het leefgebied van deze soorten. Er is geen sprake van een overtreding van verbodsbepalingen uit de Wet natuurbescherming door het voornemen. De werkzaamheden kunnen dus doorgang vinden.

Wel dient rekening gehouden te worden met de aanwezigheid van jaarrond beschermde nesten, vleermuis verblijfplaatsen en -vliegroutes in het plangebied. Hiervoor wordt een ontheffingsaanvraag ingediend bij de provincie Drenthe en zijn mitigerende en compenserende maatregelen benodigd. Het activiteitenplan met bijbehorende maatregelen worden beschreven in een separate rapportage.

Tenslotte dienen de werkzaamheden te voldoen aan de zorgplicht. De zorgplicht houdt in dat planten en dieren niet onnodig vernield/gedood of verstoord mogen worden. De initiatiefnemer/uitvoerder is verantwoordelijk voor een adequate naleving van de algemene zorgplicht tijdens de uitvoering van de werkzaamheden.

5. Bronnen

- **Antea Group, 20219.** Natuurtoets soortenbescherming. Zuidpoort Noordenveld. Projectnummer 0436453.100.
- **Antea Group, 2022.** Memo natuurtoets Wet natuurbescherming. Hertontwikkeling Zuidpoort Terheijl. Memonummer 20221207-436453.100-01
- **Antea Group, Nader onderzoek vleermuizen Terheijl, 2020.** Onderzoek in het kader van de wet natuurbescherming.
- **Netwerk Groene Bureaus, 2017.** Soortinventarisatieprotocollen in het kader van de Wet natuurbescherming (versie juli 2017).
- **RAVON, z.d.** Soortbeschrijving alpenwatersalamander. Geraadpleegd van: Alpenwatersalamander (ravn.nl)
- **De vlinderstichting, z.d.** Soortbeschrijving grote vos. Geraadpleegd van: De Vlinderstichting | Vlinder: grote vos/*Nymphalis polychloros*

Over Antea Group

Antea Group is het thuis van 1500 trotse ingenieurs en adviseurs. Samen bouwen wij elke dag aan een veilige, gezonde en toekomstbestendige leefomgeving. Je vindt bij ons de allerbeste vakspecialisten van Nederland, maar ook innovatieve oplossingen op het gebied van data, sensing en IT. Hiermee dragen wij bij aan de ontwikkeling van infra, woonwijken of waterwerken. Maar ook aan vraagstukken rondom klimaatadaptatie, energietransitie en de vervangingsopgave. Van onderzoek tot ontwerp, van realisatie tot beheer: voor elke opgave brengen wij de juiste kennis aan tafel. Wij denken kritisch mee en altijd vanuit de mindset om samen voor het beste resultaat te gaan. Op deze manier anticiperen wij op de vragen van vandaag en de oplossingen voor morgen. Al 70 jaar.

Contactgegevens

Monitorweg 29
1322 BK Almere
Postbus 10044
1301 AA Almere
T. +31 6 21 18 70 60
E. Arjan.Wiersma@Anteagroup.nl

Copyright © 2023

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar worden gemaakt door middel van druk, fotokopie, elektronisch of op welke wijze dan ook, zonder schriftelijke toestemming van de auteurs.

De informatie die in dit rapport is opgenomen is uitsluitend bestemd voor geadresseerde(n) en kan persoonlijke of vertrouwelijke informatie bevatten. Gebruik van deze informatie, door anderen dan de geadresseerde(n) en gebruik door hen die niet gerechtigd zijn van deze informatie kennis te nemen, is niet toegestaan. De informatie is uitsluitend bestemd om te worden gebruikt door de geadresseerde, voor het doel waarvoor dit rapport is vervaardigd. Indien u niet de geadresseerde bent of niet gerechtigd bent tot kennisneming, is openbaarmaking, vermenigvuldiging, verspreiding en/of verstrekking van deze informatie aan derden niet toegestaan, tenzij na schriftelijke toestemming door Antea Group en wordt u verzocht de gegevens te verwijderen en direct een melding te maken bij security@anteagroup.nl. Derden, zij die niet geadresseerd zijn, kunnen geen rechten aan dit rapport ontleen, tenzij na schriftelijke toestemming door Antea Group.

www.anteagroup.nl